

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE
BEGROTING

Mercredi

06-11-2013

Après-midi

Woensdag

06-11-2013

Namiddag

N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
FDF	<i>Fédéralistes démocrates francophones</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
INDEP-ONAFH	<i>Indépendant - Onafhankelijk</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 53 0000/000	<i>Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 53 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.lachambre.be</i>	<i>www.dekamer.be</i>
<i>e-mail : publications@lachambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@dekamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de M. Georges Gilkinet au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "les audits internes des administrations fédérales" (n° 19788)

Orateurs: **Georges Gilkinet, Olivier Chastel**, ministre du Budget et de la Simplification administrative

Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le coût du vieillissement de la population" (n° 19418)

Orateurs: **Carl Devlies, Olivier Chastel**, ministre du Budget et de la Simplification administrative

Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le budget 2014" (n° 19419)

Orateurs: **Carl Devlies, Olivier Chastel**, ministre du Budget et de la Simplification administrative

Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le Fonds de vieillissement" (n° 20455)

Orateurs: **Carl Devlies, Olivier Chastel**, ministre du Budget et de la Simplification administrative

INHOUD

Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de interne audits bij de federale overheidsdiensten" (nr. 19788)

Sprekers: **Georges Gilkinet, Olivier Chastel**, minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging

Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de vergrijzingskosten" (nr. 19418)

Sprekers: **Carl Devlies, Olivier Chastel**, minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging

Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de begroting 2014" (nr. 19419)

Sprekers: **Carl Devlies, Olivier Chastel**, minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging

Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "het Zilverfonds" (nr. 20455)

Sprekers: **Carl Devlies, Olivier Chastel**, minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN
EN DE BEGROTING

du

van

MERCREDI 6 NOVEMBRE 2013

WOENSDAG 6 NOVEMBER 2013

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.18 heures et présidée par M. Georges Gilkinet.

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door de heer Georges Gilkinet.

01 Question de M. Georges Gilkinet au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "les audits internes des administrations fédérales" (n° 19788)

01 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de interne audits bij de federale overheidsdiensten" (nr. 19788)

01.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, en juin dernier, *La Libre Belgique* faisait état du courrier qu'avait adressé au premier ministre le premier président de la Cour des comptes concernant les audits internes des administrations fédérales.

Dans ce courrier, le premier président s'étonnait de ne pas avoir reçu de réponse du gouvernement aux propositions formulées depuis plusieurs mois concernant la mise en place d'un service d'audit pour les administrations.

Interrogé quelques jours plus tard en séance plénière, le premier ministre avait indiqué que des difficultés étaient apparues dans la mise en œuvre, par plusieurs départements, de l'arrêté royal du 17 août 2007 relatif aux activités d'audit.

Compte tenu de cet élément, il avait dit envisager une modification de l'arrêté de manière à "rendre la mise en œuvre de l'audit beaucoup plus simple, plus rapide et avec toute l'indépendance souhaitée".

Vous aviez alors été chargé de formuler des propositions et vous étiez engagé "à ce que cela puisse être fait dans des délais raisonnables".

Monsieur le ministre, pouvez-vous m'indiquer pour quelle(s) raison(s) l'arrêté royal du 17 août 2007 ne peut être appliqué en l'état? Où en sont les travaux de préparation d'un nouvel arrêté? Quels services y sont-ils associés? L'actuel comité d'audit est-il associé à ces travaux? Si ce n'est pas le cas, pourquoi est-il écarté?

Quelles sont les modifications envisagées? Concernent-elles le statut des dirigeants! Le régime des mandataires, tel qu'existant dans l'actuel arrêté royal, sera-t-il préservé ou modifié? Comment leur indépendance sera-t-elle assurée? Dans quel délai les services d'audit visés par l'arrêté royal du 17 août 2007 pourront-ils ensuite être mis en place?

01.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): In juni heeft de eerste voorzitter van het Rekenhof er zijn verwondering over uitgesproken dat hij geen antwoord had gekregen van de regering met betrekking tot de voorstellen tot implementatie van een auditdienst voor de besturen. Volgens de eerste minister zijn er moeilijkheden gerezen bij de uitvoering van het koninklijk besluit betreffende de auditwerkzaamheden. Via een aanpassing van dat besluit zou men op een eenvoudige, snelle en onafhankelijke manier kunnen werken.

Waarom kan het koninklijk besluit niet in zijn huidige vorm toegepast worden?

Hoe ver staat het met de wijziging?

Welke diensten worden erbij betrokken?

Zal de regeling inzake mandaathouders gevrijwaard worden?

01.02 Olivier Chastel, ministre: Cher collègue, l'arrêté royal du

01.02 Minister Olivier Chastel:

17 août 2007 relatif aux activités d'audit interne prévoit, en son article 7, § 2, que les activités d'audit interne s'exercent de l'une des trois manières suivantes:

1. La création d'un service spécifique permanent composé de trois personnes au moins dont le responsable des activités d'audit interne, dénommé "service d'audit interne".
2. La création d'un service permanent commun à plusieurs services et composé de trois personnes au moins dont le responsable des activités d'audit interne, dit "service d'audit interne partagé".
3. Le recours à un prestataire extérieur qui peut être le service d'audit interne d'un autre service, d'un autre établissement public ou d'un intervenant privé.

C'est chaque fois le ministre qui choisit les modalités d'organisation des audits internes. Cependant, les différentes positions sur ce point ont entraîné des retards dans la création des services d'audit interne.

Les coûts engendrés par l'organisation d'un service d'audit interne tel que prévu dans cet arrêté royal sont en effet conséquents.

À cela s'ajoute le fait que certains services possèdent déjà leur propre service d'audit interne. Ces structures existantes devraient donc être adaptées au prescrit de l'arrêté.

Un projet de modification de l'arrêté royal concernant les activités d'audit interne est toujours en discussion. Ce projet, préparé sur la base d'une proposition élaborée entre le cabinet de la Fonction publique, le cabinet du premier ministre et le mien, sera présenté au conseil d'audit de l'administration fédérale.

Actuellement, différentes pistes sont analysées, tant au niveau juridique qu'au niveau fonctionnel. L'analyse porte aussi bien sur la description de fonction que sur l'indépendance du responsable, l'évaluation annuelle du responsable et le recrutement (sélection, certificats).

Les modifications envisagées devront être cohérentes avec la réforme des carrières en cours. En outre, il faut considérer cette problématique sous un angle évolutif. Les solutions adoptées aujourd'hui doivent pouvoir être revues dans quelques années si la situation changeait.

Enfin, je peux vous dire que le projet de modification de l'arrêté royal devrait être sous peu finalisé. En ce qui concerne le temps que prendra la procédure de validation par le niveau politique et la mise en place effective par les différents services, il m'est évidemment difficile de me prononcer. Nous avons bon espoir en tout cas de présenter ce projet d'ici à la fin de l'année.

01.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je vous avoue que je ne me sens pas plus avancé qu'au mois de juin dernier lorsque j'interrogeais le premier ministre. J'avais espéré que votre cabinet ainsi que les deux autres cabinets concernés auraient pu avancer plus rapidement et de façon plus précise que ce que vous décrivez.

Het koninklijk besluit van 17 augustus 2007 bepaalt dat de interne auditactiviteiten kunnen worden uitgeoefend via oprichting van een permanente specifieke dienst, 'interne auditdienst' genoemd, de oprichting van een permanente gemeenschappelijke auditdienst voor verschillende diensten, 'gedeelde auditdienst' genoemd, of door een beroep te doen op een externe dienstverlener.

De minister bepaalt de modaliteiten voor de organisatie. Door de uiteenlopende meningen hierover heeft men vertraging opgelopen. De organisatie van dergelijke diensten kost inderdaad veel geld, en bovendien hebben sommige diensten sowieso hun eigen interne auditdienst. Op grond van een voorstel van het kabinet van Ambtenarenzaken, dat van de premier en het mijne werd er een ontwerp tekst uitgewerkt met het oog op de wijziging van het koninklijk besluit. Die tekst ligt thans ter bespreking voor en zal aan de auditraad van de federale administratie worden voorgelegd.

Op juridisch en functioneel vlak analyseren we diverse bijstellingen op het stuk van functiebeschrijving, onafhankelijkheid en jaarlijkse evaluatie van de verantwoordelijke, en aanwerving.

De geplande wijzigingen moeten aansluiten bij de hervorming van de loopbaan en moeten omkeerbaar zijn, voor het geval dat de situatie zou veranderen.

Het ontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit zou binnenkort klaar moeten zijn; we hopen deze tekst dit jaar nog te kunnen voorstellen.

01.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Ik had gehoopt dat uw kabinet en de twee andere betrokken kabinetten sneller vooruitgang zouden boeken. Ik vind dat een moderne staat over

Vous mettez en évidence le coût relativement conséquent de l'audit. Pour ma part, je voudrais mettre en évidence le coût de l'absence de services d'audit de par leur fonction de contrôle interne et de conseil. Je pense qu'un État moderne doit disposer de services d'audit à la fois compétents et indépendants.

J'ai l'impression que la volonté du gouvernement d'avancer en la matière n'est pas très grande. La Cour des comptes l'a souligné et cela a été dit en séance plénière, les perspectives sont plus que floues. Je ne manquerai pas soit de me réjouir de m'être trompé, soit de vous interroger à nouveau pour voir comment évolue ce dossier.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

Le **président**: L'arrivée de M. Devlies est annoncée. Je vous propose d'interrompre la séance pour lui permettre de nous rejoindre.

Le développement des questions et interpellations est suspendu de 14.24 heures à 14.28 heures.
De behandeling van de vragen en interpellaties wordt geschorst van 14.24 uur tot 14.28 uur.

02 **Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de vergrijzingskosten" (nr. 19418)**

02 **Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le coût du vieillissement de la population" (n° 19418)**

02.01 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de Studiecommissie voor de Vergrijzing onderzocht de toekomstige uitgaven. Het ligt volgens de studiecommissie in de lijn der verwachtingen dat de uitgaven voor pensioenen tussen 2012 en 2060 stijgen met 4,5 % van het bruto binnenlands product. De invoering van de nieuwe pensioenbonus zou de uitgaven in 2060 verminderen met 0,3 % van het bbp.

De studiecommissie geeft echter aan dat de modaliteiten op talrijke punten nog zijn gewijzigd in vergelijking met de punten die in de impactstudie zijn onderzocht.

De vergrijzingcommissie schat dat als gevolg van de vergrijzing de uitgaven voor de gezondheidszorg tussen 2012 en 2060 stijgen met 2,6 % van het bbp.

Ook andere elementen zorgen voor een opwaartse druk op de uitgaven. In de sector worden de reële besparingen betwist. Het juridisch en technisch raamwerk voor digitalisering en uitwisseling van gegevens in de medische zorg ligt klaar.

Ten eerste, welke conclusies met betrekking tot de structurele uitgaven trekt u uit het twaalfde jaarverslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing?

Ten tweede, acht u de gehanteerde groeiparameters voldoende realistisch?

Ten derde, wat is de geraamde besparing in respectievelijk 2013, 2014 en 2015 door de verschillende hervormingen gerealiseerd door de regering?

onafhankelijke auditdiensten moet beschikken.

Ik heb de indruk dat de regering ter zake niet echt vooruitgang wil boeken. De vooruitzichten zijn allesbehalve duidelijk.

02.01 **Carl Devlies** (CD&V): Selon le Comité d'Étude sur le Vieillessement, les dépenses en matière de pensions augmenteront de 4,5 % du PIB entre 2012 et 2060 et le nouveau bonus pension ferait baisser les dépenses de 0,3 % du PIB en 2060. Le Comité d'Étude indique cependant que les modalités ont encore été modifiées depuis l'étude. En plus d'autres éléments, les dépenses de soins de santé augmenteraient également de 2,6 % du PIB entre 2012 et 2060.

Quelles conclusions le ministre tire-t-il de ces constatations?

Estime-t-il que les paramètres de croissance qui ont été appliqués étaient suffisamment réalistes?

Quelles économies les réformes de 2013, 2014 et 2015 entraîneront-elles et à quel montant s'élèveront-elles spécifiquement dans le domaine des soins de santé?

Quelle sera l'incidence du nou-

Ten vierde, wat is de geraamde impact van de nieuwe pensioenbonus op lange termijn?

Ten vijfde, wat is de impact van de structurele besparingen in respectievelijk 2013, 2014 en 2015 inzake de gezondheidszorg?

Ten zesde, op welke wijze wordt aangestuurd op een trendbreuk inzake kosten voor beeldvorming en digitalisering en hoe wordt medische overconsumptie tegengegaan?

02.02 Minister **Olivier Chastel**: Beste collega, betreffende uw eerste vraag over het twaalfde jaarverslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing kan ik mededelen dat volgens het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing zouden de sociale uitgaven tussen 2012 en 2060 toenemen met 5,4 % van het bbp. In het vorig jaar uitgebrachte verslag werd de toename tussen 2011 en 2060 nog op 6,1 % geraamd. Het verschil is vooral toe te schrijven aan de tegenvallende economische situatie in 2012.

Dit is meteen een eerste conclusie die niet alleen uit het rapport van 2013, maar ook uit dat van het voorgaand jaar kan worden getrokken, namelijk dat de verschillen in de ramingen van jaar tot jaar vaak worden verklaard door conjunctuurschommelingen op korte termijn.

De tweede conclusie is meer beleidsmatig. In zijn in 2012 gepubliceerde rapport raamde de Studiecommissie de impact van de structurele maatregelen in onder meer de werkloosheid en de pensioenen op 0,3 % van het bbp op lange termijn.

In het rapport van 2013 wordt de impact op lange termijn van de hervorming van de pensioenbonus eveneens op 0,3 % van het bbp geraamd.

Dat is tweemaal een illustratie van het feit dat het mogelijk is om met structurele ingrepen de impact van de vergrijzing op de uitgaven voor de sociale zekerheid te beperken. Het illustreert echter ook dat er in de toekomst nog bijkomende stappen nodig zullen zijn.

Ik kom dan tot de gehanteerde groeiparameters.

De Studiecommissie werkt voor de middellange termijn traditioneel met de vooruitzichten van het Federaal Planbureau. Sinds een paar jaar worden er voor de lange termijn drie scenario's gehanteerd. Het referentiescenario gaat uit van een groei van de arbeidsproductiviteit op lange termijn van 1,5 %. Daarnaast worden scenario's met een lagere productiviteitsgroei van 1,25 % en een hogere productiviteitsgroei van 1,75 % uitgewerkt. In het scenario met een lagere productiviteitsgroei zouden de kosten van de vergrijzing op lange termijn 1,1 % van het bbp hoger liggen dan in het referentiescenario.

In het scenario met een hogere productiviteitsgroei zouden zij 0,8 % lager zijn. Dit illustreert dat de hypothese voor de productiviteitsgroei inderdaad een belangrijke rol speelt.

Het is niet aan de minister van Begroting aan te geven welke hypothese gehanteerd moet worden. Het is precies de bestaansreden

veau bonus pension à long terme?

Comment s'efforce-t-on de provoquer un revirement en matière de coûts d'imagerie médicale, de numérisation et de lutte contre la surconsommation médicale?

02.02 **Olivier Chastel**, ministre: Selon ce rapport annuel, entre 2012 et 2060, la hausse des dépenses sociales devrait atteindre 5,4 % du PIB. L'édition précédente du rapport annuel annonçait encore une augmentation de 6,1 %. De tels écarts s'expliquent généralement par des variations conjoncturelles à court terme, comme la crise économique de 2012 dans ce cas précis. En 2012, le Comité d'étude estimait en outre l'impact des mesures structurelles notamment dans les secteurs du chômage et des pensions à 0,3 % du PIB. En 2013, l'incidence à long terme de la réforme du bonus de pension est estimée à 0,3 % du PIB. Ces différentes données illustrent du reste que les mesures structurelles réussissent à limiter les retombées budgétaires du vieillissement de la population, mais que des mesures additionnelles doivent cependant être prises.

Le Comité d'étude utilise les mêmes paramètres de croissance que le Bureau fédéral du Plan. Pour le long terme, trois scénarios sont envisageables: un premier scénario avec une croissance de la productivité du travail de 1,5 %, un deuxième avec une croissance inférieure (1,25 %) et un troisième avec une croissance supérieure (1,75 %). Une croissance de la productivité inférieure va de pair avec une estimation du coût du vieillissement supérieure de 1,1 %. L'OCDE se base d'ailleurs sur une croissance de 1,6 %.

Les réformes structurelles dans le régime de pensions comprimeront

van de Studiecommissie dat deze keuze gebeurt op basis van technisch onderbouwde argumenten. De keuze voor een productiviteitsgroei van 1,5 % op lange termijn ligt in de lijn van deze die gehanteerd wordt door de Europese Commissie.

De OESO gaat voor haar langetermijnvoorspellingen uit van een productiviteitsgroei van 1,6 %.

Wat betreft uw derde vraag over de geraamde besparingen, kan ik het volgende zeggen. De door de regering doorgevoerde structurele hervormingen hebben betrekking op zowel het pensioen, de werkloosheid, de werkloosheidsuitkering met bedrijfstoeslag – het vroegere brugpensioen –, het tijdskrediet, de loopbaanonderbreking, enzovoort. De gezondheidszorg komt verder in het antwoord aan bod.

Indien wij ons hier beperkingen tot de maatregelen in de sector van de pensioenen, dan drukken deze volgens de informatie, meegedeeld door de betrokken beleidsel, de uitgaven met 90,3 miljoen euro in 2013 en met 119,3 miljoen euro in 2014.

De hervorming van de pensioenbonus en het leeftijdscomplement heeft een geraamde impact van 2,7 miljoen euro in 2013 en 13,8 miljoen euro in 2015.

Ten vierde, over de impact van de nieuwe pensioenbonus op lange termijn kan ik het volgende zeggen. Daarnet heb ik al het verslag van 2013 van de studiecommissie aangehaald waarin de impact van de hervorming van de pensioenbonus op lange termijn op 0,3 % van het bbp wordt geraamd.

Ten vijfde, over de structurele besparingen in de gezondheidszorg kan ik het volgende zeggen. Tijdens deze regeerperiode loopt de inspanning van de structurele maatregelen in de gezondheidszorg op tot meer dan 1,05 miljard euro. Op gecumuleerde wijze gaat het om 400 miljoen euro in 2012, 800 miljoen euro in 2013 en 1,05 miljard euro in 2014. Voor het jaar 2015 zal de inspanning dus minstens 1,05 miljard euro bedragen.

Het komt de volgende regering toe om budgettaire keuzes te maken voor 2015.

In het aangehaalde cijfer werd nog geen rekening gehouden met het aandeel van de sector Gezondheidszorg in de door de regering besliste besparing op de beheerskosten. Ten opzichte van een scenario bij ongewijzigd beleid werd een besparing doorgevoerd met een impact van 112 miljoen euro op de uitgaven voor de beheerskosten voor 2014. Indien men voor het berekenen van de impact van de structurele besparingen ook rekening houdt met de herziening van de wettelijke groeinorm, tot en met 2011 was dat 4,5 %, bekomt men voor de periode 2012-2014 een gecumuleerde impact van ruim 4 miljard euro.

Tot slot, uw zesde vraag gaat verder dan de normering of het globale budgettaire beheer van de sector van de gezondheidszorg. Ik stel dan ook voor uw vraag rechtstreeks aan de bevoegde minister te stellen.

02.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandige antwoord alsook voor de toelichting die u geeft over de

les dépenses de 90,3 millions d'euros en 2013 et de 119,3 millions d'euros en 2014. L'impact de la réforme du bonus de pension et du complément d'âge est estimé à 2,7 millions d'euros en 2013 et à 13,8 millions d'euros en 2015.

L'effort relatif aux mesures structurelles dans les soins de santé s'élève à plus de 1,05 milliard d'euros. Les chiffres cumulés sont de 400 millions en 2012, 800 millions en 2013 et 1,05 milliard en 2014. Pour 2015 également, le montant sera d'au moins 1,05 milliard. Les choix budgétaires pour 2015 seront à faire par le prochain gouvernement.

Ces chiffres ne tiennent pas compte des économies sur les frais de gestion dans les soins de santé. À politique inchangée, celles-ci s'élèvent à 112 millions d'euros pour 2014. Si l'on prend également en considération la révision de la norme de croissance légale de 4,5 %, nous arrivons pour la période 2012-2014 à un impact cumulé de plus de 4 milliards d'euros.

Pour ce qui est des questions sur les normes et la gestion budgétaire globale du secteur des soins de santé, je vous renvoie à la ministre compétente.

02.03 Carl Devlies (CD&V): Le ministre fait référence aux efforts

verschillende maatregelen die de regering heeft getroffen en hun effect op de vergrijzingskosten.

De Studiecommissie voor de Vergrijzing signaleert dat bijkomende stappen zullen moeten worden genomen om de vergrijzingskosten onder controle te krijgen.

U verwijst ook naar de inspanningen die een volgende regering zal moeten doen. Er blijven voor de huidige regering echter nog een aantal maanden ter beschikking. Misschien kan nog een aantal bijkomende stappen worden gezet, om de richting van een betere controle van de vergrijzingskosten op lange termijn uit te gaan.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de begroting 2014" (nr. 19419)

03 Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le budget 2014" (n° 19419)

03.01 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, deze vraag heeft wat van haar actualiteitswaarde verloren, aangezien ondertussen de begrotingsdocumenten bij de Kamerleden zijn toegekomen.

Kunt u even schetsen hoe u de procedure ziet voor de volgende weken, hoe de besprekingen in de commissie zullen verlopen en volgens welke planning? Misschien kunt u ook een reactie geven op de cijfers die gisteren door de Europese Commissie werden bekendgemaakt en waaruit blijkt dat voor de begrotingsjaren 2013 en 2014 het geraamde tekort iets groter is dan vooropgesteld door de regering?

De vraag is of men nog een bijkomende inspanning zal leveren om zich te aligneren op de cijfers die door de Europese Commissie naar voren worden geschoven.

De **voorzitter**: Het is meer een vraag voor de Commissie.

03.02 Carl Devlies (CD&V): Deze vraag is al een tijd geleden geformuleerd en intussen staan we natuurlijk al verder. Misschien is dit toch een gelegenheid voor de minister om hier even op in te gaan. Dat is ook interessant voor u als voorzitter.

De **voorzitter**: We zullen naar de minister luisteren.

03.03 Olivier Chastel, ministre: Monsieur le président, je ne m'attendais pas du tout à ce changement de question.

Je dispose bien d'un dossier parfaitement au point sur ce qui s'est passé hier et sur ce que la commission a évoqué, mais je n'ai emmené aucune autre documentation. Je propose d'en parler lors d'une prochaine commission; de plus, nous l'évoquerons lors du budget 2014.

En fait, la question de M. Devlies visait plutôt l'implication du parlement vis-à-vis de ces deux documents.

que devra fournir le prochain gouvernement mais le gouvernement en exercice dispose encore de plusieurs mois pour prendre des mesures supplémentaires.

03.01 Carl Devlies (CD&V): La Chambre a reçu les documents budgétaires du gouvernement. Qu'en est-il du calendrier pour les discussions en commission?

Il ressort des chiffres de la Commission européenne que le déficit pour 2013 et 2014 sera un peu plus important qu'estimé.

Quelles mesures seront prises à cet égard?

03.03 Minister Olivier Chastel: Die nieuwe vragen verwachtte ik niet. Ik beschik over een dossier over wat er gisteren gebeurd is, maar heb verder geen andere documentatie meegebracht. Ik stel dan ook voor dat we dit tijdens een volgende commissievergadering opnieuw bespreken; dit onderwerp zal trouwens aan bod komen tijdens de bespreking van de

begroting 2014.

03.04 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de minister, ik verontschuldig mij. Ik heb mijn vraag inderdaad wat aangepast. Het had immers weinig zin om ze te stellen zoals ze een drietal maanden geleden was geformuleerd.

U bent niet verplicht om daarop te antwoorden, maar indien u graag iets kwijt wil over de materie, mag u dat altijd.

De **voorzitter**: Een vraag kan altijd ingetrokken worden als ze geen voorwerp meer heeft.

03.04 **Carl Devlies** (CD&V): J'ai déposé cette question il y a trois mois. Sa formulation n'est plus actuelle. Toutefois, le ministre peut peut-être encore apporter une touche d'actualité à ce sujet.

Le **président**: Une question devenue sans objet peut toujours être retirée.

03.05 **Carl Devlies** (CD&V): Het was een gelegenheid om in te spelen op de actualiteit.

De **voorzitter**: De vraag moet schriftelijk worden geformuleerd, dat is het reglement.

Le **président**: Selon le Règlement, une question doit être formulée par écrit.

03.06 **Carl Devlies** (CD&V): Misschien wil de minister toch iets zeggen. Indien hij dat liever niet doet, dan maak ik daarvan geen probleem.

De **voorzitter**: De minister is niet klaar om iets meer actueels te zeggen, misschien morgen in de plenaire vergadering.

Le **président**: Le ministre n'a pas préparé de réponse actualisée à ce sujet. Cette question peut éventuellement être traitée demain en séance plénière.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "het Zilverfonds" (nr. 20455)**

04 **Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le Fonds de vieillissement" (n° 20455)**

04.01 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de reserves van het Zilverfonds bedragen ongeveer 14 miljard, terwijl de meerkosten van de vergrijzing met betrekking tot de pensioenen tegen 2060 zo'n 300 miljard zouden bedragen. De reserves zouden niet kunnen worden aangewend zolang de staatsschuld hoger is dan 60 % van het bbp.

Het Zilverfonds belegt het geld in schuldpapier van de overheid zelf. De reserves van het Zilverfonds worden dus niet belegt in obligaties voor institutionele beleggers, maar wel in een specifiek schuldinstrument op maat van het Zilverfonds. Volgens veel economen heeft een dergelijk fonds ook een vestzakbroekzakgehalte.

De regering besliste om te onderzoeken of een fusie met het Toekomstfonds voor de gezondheidszorg aangewezen is en voerde, zoals daarnet al gesteld, pensioenhervormingen door.

Ik heb daarover de volgende vragen.

04.01 **Carl Devlies** (CD&V): Les réserves du Fonds de vieillissement s'élèvent à 14 milliards d'euros alors que le coût supplémentaire du vieillissement atteindra les 300 milliards d'euros d'ici à 2060. En outre, il ne peut pas être fait appel aux réserves tant que la dette publique dépasse les 60 % du PIB. Les réserves du fonds de vieillissement sont en effet placées dans des titres de créance des pouvoirs publics eux-mêmes, ce qui selon bon nombre de spécialistes économiques revient à donner d'une main ce que l'on reprend de l'autre. Le gouvernement se penche à présent sur la question de savoir si

Ten eerste, wat zijn de conclusies en aanbevelingen van het rapport van Roland Berger? Zal de nota worden verspreid en toegelicht in de commissie voor de Financiën en de Begroting?

Ten tweede, wat is de verwachte datum, gelet op de huidige economische prognoses en begrotingsafspraken voor 2013 en 2014, waarop de staatsschuld afgebouwd zal zijn tot 60 % van het bbp, conform de Europese vereisten?

Ten derde, hoeveel van de reserves in het Zilverfonds werden gestijfd met eenmalige inkomsten?

Ten vierde, was een orthodox begrotingsbeleid ook in tijden van hoogconjunctuur in het vorige decennium vergezeld van structurele maatregelen geen betere voorbereiding op de vergrijzing geweest?

Ten vijfde, wat kost het beheer van het Zilverfonds en het Toekomstfonds via aparte parastatalen in respectievelijk 2009, 2010, 2011 en 2012? Wat zijn de verwachtingen voor 2013 en 2014?

Ten zesde, wat zijn de conclusies van het onderzoek naar een fusie?

Ten zevende, wat is de geraamde besparing in respectievelijk 2012, 2013, 2014, 2015 en 2016 ingevolge de pensioenhervorming van 2012?

une fusion avec le Fonds pour l'avenir des soins de santé pourrait s'indiquer.

Quelles sont les conclusions de cette étude et quelles sont les recommandations formulées par le rapport de Roland Berger? Notre commission pourra-t-elle prendre connaissance du rapport? Selon les prévisions, à quelle échéance la dette de l'État devrait-elle passer sous la barre des 60% du PIB?

Quelle est la part des réserves du Fonds de vieillissement alimentée par des recettes non récurrentes? Une politique budgétaire orthodoxe n'aurait-elle pas été plus opportune en temps de haute conjoncture pour anticiper les conséquences du vieillissement de la population?

Combien coûte la gestion du Fonds de vieillissement?

Quel est le montant estimé des économies résultant de la réforme des pensions de 2012?

04.02 Minister **Olivier Chastel**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Devlies, de belangrijkste conclusies uit het rapport van Roland Berger over het door de overheid te voeren beleid kunnen als volgt worden samengevat. De effectieve pensioenleeftijd is, in vergelijking met andere landen, laag en wijkt gevoelig af van de wettelijke pensioenleeftijd. De voorwaarden voor pensionering moeten dus strenger worden gemaakt. De tewerkstellingsgraad moet worden verhoogd, voornamelijk in de leeftijdscategorie van 50 tot 64 jaar.

Er moet een gedeeltelijke verschuiving komen van een systeem van *defined benefit* naar een systeem van *defined contribution*. Er moet een gedeeltelijke verschuiving van een *pay-as-you-go system* of repartiestelsel naar een kapitalisatiestelsel komen. De tweede en de derde pensioenpijler moeten worden versterkt.

Het is niet aan mij, als minister van Begroting, om te bepalen wat in deze commissie mag worden verspreid of bediscussieerd.

Het rapport van Roland Berger Strategy Consultants werd niet in opdracht van de minister van Begroting opgesteld. Voor verspreiding of toelichting moet contact worden opgenomen met de betrokken firma of met de opdrachtgever.

Wat betreft uw vraag over de staatsschuld, een dergelijke berekening is uiteraard sterk afhankelijk van de gehanteerde hypothesen. Voor 2013 en 2014 worden de tekort- en schuld cijfers gehanteerd zoals opgenomen in de algemene toelichting bij de initiële begroting.

04.02 **Olivier Chastel**, ministre: Le rapport du bureau Roland Berger sur la politique à mener indique que l'âge réel de la pension dans notre pays est plus bas que dans d'autres pays et s'écarte sensiblement de l'âge légal de la pension. Les conditions doivent donc être durcies et le taux d'emploi des personnes de 50 à 64 ans doit être relevé. Il faut un glissement partiel d'un système de *defined benefit* vers un système de *defined contribution* d'une part et d'un système de répartition vers un système de capitalisation d'autre part. Les deuxième et troisième piliers de pension doivent être renforcés.

Ce n'est pas moi qui ai commandé le rapport Roland Berger; il appartient à présent au donneur d'ordre ou à la société concernée de déterminer dans quelle mesure les informations peuvent être communiquées à la commission.

Er werd van uitgegaan dat in 2015-2016 het vorderingentekort verder wordt afgebouwd, zoals vastgelegd in het stabiliteitsprogramma 2013-2016. Vanaf 2017 wordt een nominaal overschot over 0,75 % aangehouden. Er werd gewerkt met de groeihypothese van het referentiescenario van de Studiecommissie voor de Vergrijzing. Voor de jaren na 2013 wordt er geen rekening gehouden met eventuele operaties die de schuldgraad zouden verlagen.

Volgens deze hypothese zou de schuldgraad vanaf 2027 onder de 60 % komen te liggen.

In verband met uw derde vraag, over de eenmalige inkomsten, heeft het Zilverfonds volgens zijn jaarverslag sinds zijn oprichting in 2001 en tot einde 2012 14,6 miljard euro aan middelen ter beschikking gekregen. Deze kunnen ruwweg in vier grote rubrieken ondergebracht worden.

Ten eerste, zijn er de eenmalige inkomsten, 11,9 miljard.

Ten tweede, zijn er de begrotingsoverschotten, 176 miljoen euro. Deze werden gestort in 2006

Ten derde, niet-eenmalige bronnen voor 1 miljard euro. Het betreft hier onder meer het dividend van Belgacom in 2002, 2003 en 2006 en het aandeel van de Staat in de winst van de Nationale Bank in 2006.

Ten vierde, interesten voor 1,5 miljard euro. Het betreft hier een beperkt bedrag aan kortetermijninteresten en vooral de vanaf 2010 geïnde interesten op schatkistbons van het Zilverfonds die op het einde van de vervaldag zijn gekomen.

Ik kom tot uw vierde vraag, die over het vroegere beleid. Het heeft geen zin om nu discussies te voeren over het beleid in het verleden. Als beleidsmaker is het belangrijk om vooruit te kijken. Zoals trouwens ook in het antwoord op uw vraag in verband met structurele ingrepen aan bod kwam, heeft deze regering van bij haar aantreden werk gemaakt van een aantal belangrijke structurele maatregelen. Het is voor mij duidelijk dat er op deze weg voort moet worden gegaan.

Inzake uw vijfde vraag over de beheerskosten, kan ik u het volgende melden.

De werkingskosten van het Zilverfonds worden ten laste genomen van de algemene uitgavenbegroting. Op de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2013 werd hiertoe een krediet van 206 000 euro vooropgesteld en in de begroting 2014 een krediet van 210 000 euro.

Het beheer van het Toekomstfonds voor de geneeskundige verzorging werd toevertrouwd aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, globaal beheer.

De eventuele kosten van het beheer worden dus binnen de globale beheerskosten van de RSZ gedragen en worden niet afzonderlijk vermeld.

Les pronostics concernant la dette publique sont évidemment fonction des hypothèses qu'on utilise. Pour 2013 et 2014, on utilise les chiffres relatifs au déficit et à la dette tels qu'ils ont été inscrits dans le budget initial. On a tablé sur une poursuite du démantèlement de nos besoins en financement en 2015-2016 et sur un excédent nominal de 0,75 % en 2017. Les hypothèses de croissance qu'on a utilisées sont celles du Comité d'étude sur le vieillissement. Selon ces hypothèses, notre endettement descendrait sous la barre des 60 % à compter de 2027.

De 2001 à fin 2012, le Fonds de vieillissement a reçu 14,6 milliards d'euros de moyens, soit 11,9 milliards de recettes uniques, 176 millions d'excédents budgétaires 2006, 1 milliard provenant de sources non uniques – comme les dividendes de Belgacom et la part dans les bénéfices de la Banque nationale pour 2006 – et 1,5 milliard d'intérêts – aussi bien les intérêts à court terme que les intérêts sur les bons du Trésor du Fonds de vieillissement à partir de 2010.

Les discussions sur la politique menée par le passé sont stériles. Dès son entrée en fonction, le gouvernement a mis en place une série de mesures structurelles majeures et doit maintenir ce cap.

Les frais de fonctionnement du Fonds de vieillissement sont imputés au budget des dépenses générales. Un crédit de 206 000 euros a été réservé pour l'exercice budgétaire 2013 et de 210 000 euros pour 2014. L'Office national de la sécurité sociale (ONSS) assure la gestion du Fonds pour l'avenir des soins de santé et les éventuels frais de gestion sont donc imputés au budget global des frais de gestion de l'ONSS.

Je vous transmettrai un document indiquant les montants des réali-

Wat de realisaties in de jaren 2009 tot en met 2012 betreft, stel ik u voor de bedragen schriftelijk te bezorgen.

Wat uw zesde vraag over de fusie betreft, het regeerakkoord bepaalt: "De regering zal in overleg met de sociale partners onderzoeken of een fusie tussen het Zilverfonds en het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging opportuun is."

Ik zou graag nog de volgende elementen onder uw aandacht brengen. De waarde van de portefeuille, inclusief de intresten pro rata, zou eind 2014 oplopen tot 20,8 miljard euro: 15,7 miljard voor de nominale portefeuille en 5,1 miljard euro aan intresten.

Zolang de schuldgraad hoger blijft dan 60 % kunnen de extra uitgaven voor de pensioenen wettelijk niet worden gedragen door het Zilverfonds.

Het Zilverfonds wordt geconsolideerd binnen de zogenaamde ESR-perimeter. Elke aanpassing van het systeem moet dus ook worden getoetst aan haar ESR-impact. Volgens het huidige begrotingstraject moet er voor de gezamenlijke overheden een structureel overschot van 0,75 % van het bbp worden gerealiseerd in 2016.

Afhankelijk van de output gap zal dat samengaan met de realisatie van een nominaal overschot van 0,4 % van het bruto binnenlands product, op basis van de hypothesen die in het Stabiliteitsprogramma 2013-2016 worden gehanteerd. Dat overschot zal een impact hebben op de financiering van het Zilverfonds.

Tot slot, voor uw zevende vraag verwijs ik naar het antwoord op de vraag over de vergrijzingskosten.

De **voorzitter**: Mijnheer Devlies, in antwoord op uw eerste vraag wil ik u zeggen dat de commissie haar werkzaamheden zelf regelt en dat Roland Berger geen publieke dienst maar een privéfirma is die een zeker belang heeft bij de kwestie van de tweede en de derde pijler. Het gaat dus niet om een neutraal standpunt.

Ik geef u het woord voor uw repliek.

04.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het klopt natuurlijk dat de commissie haar agenda zelf regelt en dat zij zelf bepaalt wie zij wil horen en welke documenten worden opgevraagd. Mijn vraag was gewoon of de minister het rapport wou aangrijpen om een of andere stelling naar voren te brengen.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. We moeten, denk ik toegeven dat het Zilverfonds een boekhoudkundige constructie is en dat het, in tegenstelling tot wat vele jaren geleden werd vooropgesteld, duidelijk geen oplossing biedt voor de pensioenproblematiek.

Natuurlijk is het niet het moment om een balans te maken van het beleid dat in het verleden is gevoerd. Algemeen kan echter wel gezegd worden – dit is geen vingerwijzing naar de huidige regering, want die kan niet profiteren van grote economische groei – dat men in

sations pour la période 2009-2012.

En ce qui concerne une éventuelle fusion du Fonds de vieillissement et du Fonds pour l'avenir des soins de santé, l'accord de gouvernement précise que le gouvernement étudiera la pertinence et les possibilités d'une telle opération.

La valeur du portefeuille, y compris les intérêts au pro rata, s'élèverait fin 2014 à 20,8 milliards d'euros. Tant que le taux de la dette reste supérieur à 60 %, les dépenses supplémentaires engendrées par le vieillissement de la population ne devront pas être supportées par le Fonds de vieillissement.

Celui-ci doit être consolidé dans le périmètre ESR; l'impact ESR devra donc être évalué pour chaque mesure. En 2016, l'ensemble des niveaux de pouvoir devront réaliser un excédent structurel de 0,75 %. En fonction de l'*output gap*, cela devrait aller de pair avec un excédent nominal de 0,4 % du PIB. Cet excédent aura un impact sur le financement du Fonds de vieillissement.

Le **président**: Je tiens à préciser à M. Devlies que Roland Berger est une société privée qui a elle-même des intérêts en ce qui concerne les deuxième et troisième piliers. Son point de vue n'est donc pas neutre. Et la commission règle d'ailleurs elle-même ses travaux.

04.03 Carl Devlies (CD&V): Nous devons donc admettre que le Fonds de vieillissement est une construction comptable qui n'apporte pas de solution au problème des pensions. Il ne s'agit en effet pas de faire le bilan de la politique précédente mais de manière générale, en cette période de croissance économique, une orthodoxie budgétaire doit être menée.

Des mesures structurelles ayant une incidence importante sur l'avenir sont donc plus faciles à

goede tijden met een grote economische groei van de gelegenheid gebruik moet maken om een orthodox begrotingsbeleid te voeren.

prendre. Ce gouvernement a quand même pris quelques mesures dans des circonstances difficiles.

Dan moet men ook structurele maatregelen nemen, want die zijn dan gemakkelijker te nemen en hebben een grote impact op de toekomst. Dat is niet de verantwoordelijkheid van de huidige regering, want zij heeft in moeilijke omstandigheden moeten werken bij een beperkte economische groei en dan is het moeilijk om een aantal maatregelen te nemen. Desondanks heeft zij de voorbije legislatuur enkele maatregelen genomen.

De **voorzitter**: Dat is uw standpunt, mijnheer Devlies.

Bedankt, mijnheer Devlies en mijnheer de minister.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.56 uur.

La réunion publique de commission est levée à 14.56 heures.